

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/293/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614203623
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8614203623.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu Intrum Iustitia Slovakia s. r. o., Karadžičova 8, Bratislava, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom v Bratislave, Karadžičova 8 proti žalovanej G. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. hrdinov XXX/XXX, Svidník, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Námestie legionárov 5, Prešov, zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, o zaplatenie 1 100,85 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 29. 05. 2015, č. k. 5C/144/2014-112 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Vedľajšiemu účastníkovi sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania vo výške 83,76 Eur a žalobca je povinný ju zaplatiť JUDr. Igorovi Šafrankovi, advokátovi, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Vyslovil, že žalovanej nepriznáva náhradu trov konania a žalobca nemá právo na ich náhradu. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v sume 250,86 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na to, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená zmluva o bežnom účte v spojení s jej dodatkom, predmetom ktorej bolo zriadenie účtu bankou pre majiteľa účtu a poskytnutie povoleného prečerpania k účtu po splnení podmienok uvedených v obchodných podmienkach banky. Žalobca ako právny nástupca žalobcu vyhlásil k 30. 09. 2013 mimoriadnu splatnosť pohľadávky vzniknutej z titulu nesplateného úveru poskytnutého žalovanej formou povoleného prečerpania na účte. Stotožnil sa s argumentáciou vedľajšieho účastníka, že v prípade danej zmluvy ide o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Poukázal ďalej na ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Žalobca nie je oprávnený na poskytovanie spotrebiteľských úverov v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. a nie je zapísaný v registri veriteľov, ktorý v zmysle § 20 ods. 1 tohto zákona vedie Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle. Žalobca tak nie je oprávnený vykonávať činnosť, ktorá spočíva v poskytovaní spotrebiteľských úveroch, nakoľko absentuje náležitosť jeho zápisu do registra veriteľov. Žalobca nedokladoval, že je schopný na 100 % plniť všetky povinnosti so správou úveru tak, ako ich mala banka. Napriek tomu, že v prípade žalobcu ide o nadnárodnú inkasnú spoločnosť, jej aktivity nepodliehajú povoleniam Národnej banky Slovenska, preto je namieste obava o zhoršení zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa. Žalobca tak nedisponuje aktívnou vecnou legitimáciou v predmetnom konaní,

nakoľko zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná, keďže na žalobcu nemohla byť zo strany postupcu postúpená pohľadávka pozostávajúca z čiastkových nárokov, ktorých splatnosť ešte nenastala. Žalobca nie je držiteľom bankového povolenia na poskytovanie bankových úverov, teda ani na ich správu, ktorá je súčasťou bankovej činnosti poskytovania úverov, na ktorú je podľa § 7 ods. 1 Zákona o bankách potrebné bankové povolenie a zároveň neboli naplnené ani predpoklady § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Postupca podľa tohto ustanovenia môže postúpiť pohľadávku iba po predchádzajúcej písomnej výzve dlžníka, čo však zo strany žalobcu preukázané nebolo, preto nie je známy obsah tejto výzvy a ak takáto výzva absentuje ide o neplatné postúpenie pohľadávky. V danom prípade preukázanie doručenia písomnosti, z ktorej žalobca odvodzuje pre seba priaznivejšie účinky je na žalobcovi. Žalobca však nepreukázal, žeby sa takáto listina dostala do dispozičnej sféry dlžníka, a preto musí vychádzať súd z toho, že nebola splnená podmienka nevyhnutná pre platnosť postúpenia pohľadávky bankou. Žalobca tak nie je v danej veci aktívne legitimovaný, preto súd prvého stupňa žalobu zamietol a o trovách konania účastníkov a vedľajšieho účastníka rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Uvádza, že aktívnu legitimáciu žalobca preukázal predložením listinného dôkazu, a to oznámením o postúpení pohľadávky spolu s doručenkou, ktorým si postupca, a teda N. N., splnila povinnosť podľa § 526 Občianskeho zákonníka. Relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Pokiaľ ide o § 92 ods. 8 Zákona o bankách uvedené ustanovenie je úpravou výnimiek z bankového tajomstva. Hovorí iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Za daných podmienok môže banka postúpiť pohľadávku aj na inú osobu ako je banka, teda aj na osobu ako taká nie je viazaná bankovým tajomstvom, a to aj bez súhlasu klienta. Nejde o zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky bankou, nedodržanie ktorých by spôsobovalo neplatnosť postúpenia. Súd prvého stupňa použil nesprávny len jazykový výklad § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Okrem toho je potrebné brať zreteľ na ústavný príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu a dôvody neplatnosti nerozširovať nad rámec zákonov v uvedených prípadoch. Žalobca predložil písomné oznámenie právneho predchodcu o postúpení žalovanej pohľadávky. Navyše predložil spolu s elektronickým podaním aj písomnú výzvu právneho predchodcu na úhradu dlžnej sumy adresovanú žalovanému. Tento listinný dôkaz súd prvého stupňa nijako nevyhodnotil. Žalobca tiež nesúhlasí s rozhodnutím o trovách priznaných v prospech vedľajšieho účastníka. Má za to, že vedľajší účastník na strane žalovaného neuviedol žiadne iné skutočnosti, ani právne argumenty nad rámec tých, ktoré viedli prvostupňový súd k napadnutému rozhodnutiu a ktoré bol povinný súd prvého stupňa sám zistiť z úradnej moci. Vedľajší účastník na strane žalovaného tak svojim konaním nijako neprispel k meritórnemu rozhodnutiu, a preto v jeho prípade nemožno hovoriť o účelne uplatnených trovách právneho zastúpenia vedľajším účastníkom. V zmysle týchto dôvodov navrhol v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej rozhodnúť o trovách konania vedľajšieho účastníka s použitím ust. § 150 ods. 1 O. s. p..

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Vedľajší účastník vystupujúci na strane žalovanej navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. Má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a správne vo veci aj rozhodol. Poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 6Co/203/2015 zaoberajúce sa obdobnou problematikou ako v prejednávanej veci. Pokiaľ ide o trovy konania vedľajší účastník zdôrazňuje, že v konaní poskytuje spotrebiteľovi pomoc, deje sa tak v súdnom konaní a vedľajší účastník je legitímne zastúpený právnym zástupcom. Rozhodnutie o nepriznaní trov konania sa má vzťahovať na žalobcu a nie na združenie, ktoré pomohlo spotrebiteľovi vo verejnom záujme.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v ust. § 212 ods. 1, 2 O. s. p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je.

Ako je zrejmé z obsahu spisu vo vzťahu medzi právnym predchodcom žalobcu - N., so sídlom v Bratislave a žalovanou bola dňa 22. 11. 2007 uzatvorená zmluva o poskytnutí balíka produktov a služieb pre fyzické osoby a dňa 05. 04. 2007 bol uzatvorený dodatok k zmluve o bežnom účte, predmetom ktorého bolo zriadenie účtu bankou pre majiteľa a poskytnutie povoleného prečerpania k

účtu po splnení podmienok uvedených v obchodných podmienkach banky pre poskytovanie splátkových a kontokorentných úverov a povolených prečerpaní fyzickým osobám - nepodnikateľom s účinnosťou od 01. 02. 2006. Z titulu nesplateného úveru poskytnutého formou povoleného prečerpania na účte žalovanej evidovaného právnym predchodcom žalobcu v celkovej sume 1 293,64 Eur uplatňuje žalobca v tomto konaní z titulu dlžnej istiny prečerpania úveru sumu 1 100,85 Eur s úrokom z omeškania 8,5 % od 09. 10. 2013 do zaplatenia.

Medzi N. N., G. a žalobcom bola dňa 28. 03. 2013 uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok, a to aj vo vzťahu k pohľadávke voči žalovanej z titulu nepovoleného prečerpania peňažných prostriedkov na účte v sume 1 293,64 Eur.

Súd prvého stupňa správne skonštatoval, že zmluva uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou má charakter spotrebiteľskej zmluvy, v dôsledku čoho je potrebné vo veci aplikovať ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podľa tohto ustanovenia v znení platnom k 05. 04. 2007 spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v 8.časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Za typovú zmluvu, ktorá sa používa vo viacerých prípadoch (štandardná, formulárová) treba považovať nielen všeobecné obchodné podmienky, ale aj predformulované znenia v rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení.

Zásadnou otázkou, ktorú bolo potrebné v predmetnom konaní vyriešiť je otázka, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky. Zákon o bankách totiž nad rámec pravidiel cesie v Občianskom zákonníku sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Dôvody by nemali byť pochybné, pretože banková činnosť a s ňou spojený vznik pohľadávok je predsa len na rozdiel od iného druhu podnikania špecifická, najmä pokiaľ ide o dopady finančných produktov na ekonomiku.

Odvolací súd poukazuje na ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení platnom k 28. 03. 2013, podľa ktorého, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškani so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplatený úver od banky je produktom banky, na ktorý dopad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akokoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín „používať“ prirodzene zahŕňa aj zosplatenie úveru alebo určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.

Postúpenie pohľadávky je pomerne bežným právnym úkonom. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu, osobitný predpis dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie. Postúpiť tak možno bankovú pohľadávku v tej časti, ktorá je po splatnosti, iba po výzve na splnenie, výzva musí byť písomná, výzva musí byť zo strany banky a omeškanie trvá viac ako 90 dní.

Odvolací súd zdôrazňuje, že žiadnym spôsobom nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak pre takéto postúpenie je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami k vyhláseniu predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť

predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky.

Vychádzajúc z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca nepredložil dôkaz o tom, žeby banka úver zosplatnila riadnou a doručenou výzvou tak, ako to predpokladá ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Navyše sám žalobca v konaní uvádza, že k vyhláseniu splatnosti úveru došlo z jeho strany až dňa 01. 10. 2013, a teda po postúpení pohľadávky, a to samotným žalobcom a nie je jeho právnym predchodcom.

Žalobca nepreukázal, že žalovanej bola zo strany banky skutočne doručená písomná výzva na plnenie tak, ako to predpokladá ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Podľa tohto ustanovenia môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktoré sú už v čase postúpenia splatnými. Z dôvodovej správy Zákona o bankách vyplýva, že sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Zákonodarcu tak mal na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu, napriek písomnej výzve banky, v omeškani.

Pokiaľ žalobca v tejto súvislosti poukazuje na výzvu N. N., G. zo dňa 11. 07. 2011 adresovanú žalovanej, ktorou bola vyzvaná na úhradu dlžnej sumy 1 103,26 Eur nebolo preukázané, žeby sa takáto výzva dostala do dispozičnej sféry žalovanej ako dlžníka.

Vecná legitímácia je stav vyplývajúci z hmotného práva. Záonné podmienky pre postúpenie pohľadávky splatnej za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy už spomínaného ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z dôvodu, že tieto skutočnosti v prejednávanej veci preukázané neboli, súd prvého stupňa správne dospel k záveru, že žalobca nemá aktívnu legitímáciu na podanie žaloby, ani oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, keďže nie je oprávnený na vykonávanie bankovej činnosti.

Súd prvého stupňa napokon správne rozhodol aj o trovách konania účastníkov a trovách konania vedľajšieho účastníka v súlade s ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. Vychádzajúc zo zásady úspechu v konaní vzniklo žalovanej právo na náhradu trov, avšak tieto trovy uplatnené neboli a vedľajší účastník vystupujúci v tomto konaní na strane žalovanej má nárok na náhradu trov, ktoré pozostávajú z odmeny právneho zástupcu za poskytnutú právnu pomoc.

Vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, čo je zrejmé z ust. § 93 ods. 4 O. s. p. v znení platnom do 31. 12. 2014, pričom tento právny predpis v § 24 umožňuje účastníkovi dať sa zastúpiť zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom nepochybne môže byť aj advokát. Odvolací súd sa stotožňuje so súdom prvého stupňa v tom zmysle, že vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov vzhľadom na výsledok rozhodnutia, vo vzťahu medzi účastníkmi konania. Vedľajší účastník dôvodne namietal uplatnený nárok zo strany žalobcu a opodstatnene bránil žalovanú pred požiadavkami žalobcu, ktorý ich uplatňoval v rozpore s hmotným právom, čo sa napokon prejavilo aj v rozhodnutí o veci samej. Vedľajšiu intervenciu vníma Európska komisia ako jeden z prostriedkov na ochranu práv spotrebiteľa a niet dôvodu ho vylučovať z prostriedkov ochrany zameraných na dosiahnutie cieľov Smernice Rady 93/13/EHS, vrátane čl. 7 ods. 1.

S poukazom na uvádzané dôvody tak odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O. s. p.).

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v tomto štádiu konania trovy nevznikli. Podľa zásady úspechu v odvolacom konaní patrí náhrada trov vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupuje na strane žalovanej, keď tieto trovy pozostávajú z odmeny právneho zástupcu za poskytnutú právnu pomoc, a to za vyjadrenie sa k odvolaniu žalobcu písomným podaním zo dňa 10. 08. 2015. Za tento úkon právnej pomoci patrí odmena vo výške 61,41 Eur (§ 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov). K tejto sume sa pripočítava aj tzv. režijný paušál v sume 8,39 Eur (§16 ods. 3 citovanej vyhlášky) a 20 % DPH v sume 13,96 Eur s tým, že celková výška trov odvolacieho konania u vedľajšieho účastníka tak dosahuje sumu 83,76 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.